

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/52/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015893073
Dátum vydania rozhodnutia: 09.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015893073.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: ERS Holding, spol. s r.o., so sídlom Šamorínska 10, 821 06 Bratislava, IČO: 35 702 982, zastúpeného JUDr. Paulínou Ondrášikovou, PhD., advokátkou, so sídlom Cukrová 14, 811 08 Bratislava, proti žalovanému: Súkromné gymnázium MERCURY, so sídlom Zadunajská 27, 851 01 Bratislava, IČO: 30 843 201, zastúpeného advokátskou kanceláriou FELŠÖCI & Partners, s.r.o., so sídlom Bajkalská 31, 821 05 Bratislava, IČO: 47 254 203, o zaplatenie 18 081,89 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25Cb/82/1998, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2017, č. k. 4Cob/75/2015-485, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 28. novembra 2014, č. k. 25Cb/82/1998-416 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 18 081,89 eur s príslušenstvom. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že medzi právnym predchodcom žalobcu - obchodnou spoločnosťou TOPSTAV spol. s r.o. ako zhotoviteľom a žalovaným ako objednávateľom bola dňa 21. júna 1996 uzatvorená Zmluva o dielo č. 09/96-V v znení Dodatku č. 01 z 20. augusta 1996, v zmysle ktorej sa zhotoviteľ zaviazal vykonať pre objednávateľa dielo - „generálna oprava, rekonštrukcia podkrovia a prístavba budovy gymnázia - Zadunajská ulica č. 27“ s termínom začatia výstavby dňa 1. júla 1996 a s ukončením výstavby dňa 15. novembra 1996. Zhotoviteľ a objednávateľ sa dohodli, že zrealizované práce a dodávky budú vykazovať mesačne formou mesačných faktúr a odsúhlasených zisťovacích protokolov stavebných prác TDI investora a zhotoviteľom, pričom úhrada faktúr bude vykonávaná do 14 dní odo dňa doručenia faktúry. Žalovaný dňa 18. novembra 1996 odstúpil od zmluvy pre nedodržanie dohodnutých termínov zo strany žalobcu. Okresný súd poukázal na skutočnosť, že tam, kde bola zmluva uzavretá písomne, musí byť aj odstúpenie od zmluvy písomné. Keďže žalovaný nepreukázal odstúpenie od zmluvy o dielo v písomnej forme, vyhodnotil odstúpenie od zmluvy o dielo ako neplatný právny úkon. Žalobca si za práce vykonané v mesiaci júl 1996 vyčísľil cenu diela v sume 985 599,- Sk bez DPH. Zisťovací protokol za

mesiac júl 1996 bol podpísaný pánom A. ako zástupcom objednávateľa dňa 8. septembra 1996. K jednotlivým námietkam žalovaného súd prvej inštancie uviedol, že zmluvné strany si v zmluve o dielo jednoznačne dohodli, že fakturácia bude prebiehať mesačne predložením faktúry a schváleného zisťovacieho protokolu o vykonaných stavebných prácach, pričom predloženie súpisu vykonaných prác nebolo dojednané. Žalovaný v konaní svoje tvrdenie, že žalobca do faktúry započítal aj práce vykonané väzňami, žiadnym spôsobom nepreukázal. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že technický dozor investora sledoval výkazy prác vykonané právnym predchodcom žalobu a výkazy prác vykonané väzňami, pričom uvedená skutočnosť bola zohľadnená v zisťovacom protokole o vykonaných prácach a faktúra za mesiac júl 1996 bola vystavená výlučne za práce vykonané právnym predchodcom žalobcu. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí poukázal aj na skutočnosť, že žalovaný dňa 18. septembra 1996 uhradil faktúru č. 242/96/3 na sumu 111 920,- Sk vystavenú Zborom väzenskej a justičnej stráže, v ktorej neboli špecifikované práce vykonané väzňami. Skutočnosť, že žalovaný zaplatil za vykonanie prác Zboru väzenskej a justičnej stráže neznamená, že nie je povinný splniť svoje povinnosti voči žalobcovi vyplývajúce zo zmluvy o dielo. Žalovaný v konaní nepreukázal ani svoje tvrdenie, že mu žalobca sľúbil nahradiť škodu, ktorá mu bola spôsobená krádežou v objekte školy.

2. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. mája 2017, č. k. 4Cob/75/2015-485 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. K námietkam žalovaného týkajúcim sa nepredloženia originálov faktúry, zmluvy o dielo, zisťovacieho protokolu a zmluvy o postúpení pohľadávky odvolací súd uviedol, že aj fotokópia listiny je spôsobilým dôkazom. Zákon v žiadnom svojom ustanovení neukladá súdu povinnosť vykonávať dôkaz iba originálom listiny. Žalovaný pritom nespochybňoval, že došlo k uzavretiu zmluvy o dielo s rovnakým obsahom, ako má fotokópia zmluvy predložená súdu. Zároveň poukázal na to, že samotný žalovaný sa odvolával na túto zmluvu, keď spochybňoval neurčitú predmetu plnenia definovaného zmluvou a nedostatočnú špecifikáciu miesta vykonania prác. Odvolací súd zvýraznil skutočnosť, že počas celého konania pred súdom prvej inštancie žalovaný ani raz nenamietal, že by fotokópie predložených dôkazov nemali zodpovedať ich originálnym vyhotoveniam. V odvolacom konaní platí systém neúplnej apelácie, ktorý znamená, že až na zákonom stanovené taxatívne výnimky nesmie odvolateľ v odvolaní uvádzať nové skutočnosti a dôkazy (tzv. novoty) a že odvolací súd nemôže prihliadať v odvolacom konaní prihliadať na nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli stranami navrhnuté. Preto námietku žalovaného týkajúcu sa nespôsobilosti fotokópiu listín ako listinných dôkazov ako bezpredmetnú. K námietke žalovaného týkajúcej sa neurčitosti diela odvolací súd poukázal na to, že ide o novú skutočnosť namietanú až v odvolacom konaní. Nad rámec uvedeného však odvolací súd uviedol, že zmluva o dielo obsahuje všetky podstatné náležitosti - určenie zmluvných strán, záväzok zhotoviteľa na vykonanie diela, záväzok objednávateľa na zaplatenie ceny za diela, vymedzenie predmetu diela a cenu za dielo. Predmet zmluvy je dostatočne určitý a zrozumiteľný a taktiež bol určiteľný objekt, v ktorom sa malo dielo vykonať.

3. Pokiaľ žalovaný namietal nepredloženie súpisu prác zo strany žalobcu, odvolací súd uviedol, že predloženie súpisu vykonaných prác nebolo zmluvne dojednané. Zo strany žalobcu boli splnené všetky dohodnuté zmluvné podmienky pre fakturáciu ceny diela, pričom zástupca žalovaného svojim podpisom na zisťovacom protokole schválil jednak rozsah vykonaných prác, ako aj ich cenu. Skutočnosť, že na stavbe vykonávali určité práce aj väzni, neznamená, že sa podieľali aj na prácach, ktoré boli fakturované žalobcom. Práce vykonané väzňami boli vyúčtované na základe samostatnej faktúry. Žalobca nepreukázal svoje tvrdenie, že práce fakturované žalobcom vykonával aj ďalší subjekt. Odvolací súd neakceptoval ani odvoláciu námietku žalovaného týkajúcu sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keďže túto žalovaný vzniesol až v odvolacom konaní. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia však odvolací súd uviedol, že zmluvou o postúpení pohľadávky bola na žalobcu postúpená pohľadávka vo výške 544 734,90 Sk s príslušenstvom, ktorá je predmetom súdneho sporu. Odvolací súd skonštatoval, že neexistuje pochybnosť o tom, čo bolo prejavom vôle postupcu (obchodná spoločnosť TOPSTAV spol. s r.o.) a postupníka (žalobca), nakoľko je jednoznačné, že pohľadávka v uvedenej výške vyplývala zo zmluvy o dielo, ktorej sa spor týka.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dňa 28. júla 2017 dovolanie žalovaný. Svoje dovolanie odôvodnil tým, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne.

5. Dovolateľ je toho názoru, že skutkové i právne závery súdu prvej inštancie a aj odvolacieho súdu sú svojvoľné, neudržateľné, prijaté v zrejmom skutkovom a právnom omyle konajúcich súdov, pričom nimi bol popretý zmysel a podstata práva na spravodlivé súdne konanie. Žalovaný predovšetkým namietal, že súdy nezistili skutkový a ani skutočný stav, keď konvalidovali neunesenie dôkazného bremena žalobcu a toto preniesli na žalovaného, ktorý nemohol preukázať, že žalobca práce nevykonal, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Konajúce súdy zaviazali žalovaného na zaplatenie žalobcom požadovanej sumy bez toho, aby sami vedeli a zistili, za čo má vlastne žalovaný platiť, keďže v napadnutých rozsudkoch nie je rozsah ani popis prác nielen špecifikovaný, ale ani uvedený. Náležitú nezistenie objektívneho stavu zo strany súdov a mechanické vychádzanie len z faktúry, zmluvy a zisťovacieho protokolu spôsobujú, že konanie a postup oboch súdov sú poznačené vadou, ktorá má za následok nezákonný a nespravodlivý rozsudok. Žalovaný má za to, že nevie, prečo prehral súdny spor. Neunesenie dôkazného bremena vyplýva aj z toho, že súčasný žalobca nie je pôvodne fakturujúcim subjektom. Porušenie práva na spravodlivý proces vyplýva podľa žalovaného aj z toho, že konajúce súdy žalobe zreteľne vyhoveľi z dôvodu neunesenia dôkazného bremena a bremena tvrdenia zo strany žalovaného namiesto toho, aby boli ich rozhodnutia odôvodnené vyčerpávajúcou dôkaznou situáciou na strane žalobcu. Podľa žalovaného mali súdy predovšetkým vyhodnotiť, či je nárok žalobcu dostatočne preukázaný a odôvodnený a až následne mali venovať pozornosť tvrdeniam žalovaného. Dovolateľ namietal, že tento princíp použili konajúce súdy v jeho neprospech pri prácach uskutočnených na stavbe väzňami, pri rozporovaní faktúry zo strany žalovaného, pri postúpení pohľadávky, ktoré je podľa neho neplatné, a preto žalobca nie je aktívne legitimovaným subjektom v prebiehajúcom konaní, ako aj v údajnom schválení rozsahu prác i fakturovanej ceny zástupcom žalovaného, keďže podľa žalovaného p. Svitek nebol oprávnený odsúhlasovať podklady pre fakturáciu právneho predchodcu žalobcu.

6. Podľa žalovaného je uplatnená pohľadávka len špekuláciou proti nemu, ktorá po nepreukázaní pôvodným žalobcom nemohla platne prejsť na súčasného žalobcu, ktorý rovnako nevie preukázať jej neopodstatnenosť. Takúto pohľadávku v rámci riadneho zistenia skutkového stavu nemohli súdy považovať za takú, o ktorej nemajú dôvodné ani závažné pochybnosti, ale jednoznačne za nespôsobilú právnej ani súdnej ochrany, čím porušili právo žalovaného na spravodlivý proces. Právo žalovaného na spravodlivý súdny proces bolo porušené aj tým, že súdy akceptovali ako dostatočnú dôkaznú situáciu žalobcu a preniesli dôkazné bremeno na žalovaného v smere dokázania, že žalobca práce za fakturovanú sumu nevykonal. Rovnako boli narušené legitímne očakávania žalovaného, ktorý bol súdom prekvapivo zaviazaný na úhradu žalovanej sumy napriek tomu, že za danej dôkaznej núdze žalobcu by sa spravodlivo očakávalo zamietnutie žaloby.

7. Porušenie práva na spravodlivý proces videl žalovaný aj v neúmerných prieťahoch v konaní, ktoré spôsobili priznanie úroku z omeškania za 20 rokov konania, zaplatenie ktorého nemožno od žalovaného spravodlivo požadovať, nakoľko prieťahy v konaní nespôsobil a v tomto kontexte má za to, že ide o výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ktorý nepožíva právnu ochranu.

8. Zároveň žalovaný namietal aj nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie, keďže podstatu vyhovieň žalobe odôvodňujú iba stroho tým, že v zmysle čl. V ods. 1 zmluvy o dielo bolo dohodnuté, že fakturácia bude prebiehať mesačne predložením faktúry a schváleného zisťovacieho protokolu, pričom predloženie súpisu vykonaných prác dohodnuté nebolo. Proti takejto argumentácii súdov sa nemohol žalovaný spravodlivo brániť. V takto nepreskúmateľnom rozsahu odôvodnenia nie sú rozsudky súdov nižšej inštancie spravodlivé a od žalovaného tak nemožno ani spravodlivo požadovať plnenie na ich základe.

9. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť.

11. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza, že podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada zmatečnosti. Dovolací súd je pri rozhodovaní o mimoriadnom opravnom prostriedku viazaný jednotlivými dovolacími dôvodmi, ako ich dovolateľ vymedzil vo svojom dovolaní, pričom dovolací súd môže pri rozhodovaní o dovolaní prihliadať len na tie vady, ktoré sú dovolateľom výslovne namietané (§ 440 C. s. p.).

12. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces. Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy naopak nemôže všeobecný súd porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (viď napr. II. ÚS 122/05, III. ÚS 591/2013). V takom prípade nemôže dôjsť k založeniu prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. Za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a za vadu zmatečnosti uvedenú v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať ani prípad, kedy odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv neúspešnej strany sporu (viď napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013). To isté platí aj v prípade, ak sa výrok súdneho rozhodnutia nezhoduje s predstavami strany sporu o tom, ako malo byť vo veci rozhodnuté.

13. V rozhodovanej veci žalovaný vadu zmatečnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. videl v nedostatočnom zistení skutočného stavu veci konajúcimi súdmi, keďže akceptovali dôkaznú situáciu žalobcu a preniesli dôkazné bremeno na žalovaného, v priťahoch v súdnom konaní, ktoré spôsobili priznanie úroku z omeškania zo žalovanej sumy za 20 rokov súdneho konania a v nedostatočnom odôvodnení rozsudkov súdov nižšej inštancie.

14. K dovolacím námietkam týkajúcich sa nedostatočného zistenia skutkového stavu veci a nedostatkov, ktorých sa mali konajúce súdy dopustiť pri vykonaní dokazovania, dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie -

vid' ustanovenie § 442 C. s. p. („dovolačí súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Výnimočne môže dovolací súd dospieť k záveru, že nesprávnym postupom súdu pri vykonávaní dokazovania bolo konanie poznačené vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., avšak len za predpokladu, že týmto nesprávnym postupom súd znemožnil strane sporu realizáciu tých procesných oprávnení, ktoré jej zákon priznáva. Jedná sa o situácie, kedy súd znemožnil strane sporu, aby bola prítomná pri dokazovaní, aby sa mohla vyjadriť k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (vid' napr. uznesenie najvyššieho súdu z 28. júna 2017, sp. zn. 2ObdoV/4/2017), alebo kedy súd nedoručil strane sporu jednotlivé listinné dôkazy a na pojednávaní nevykonával dokazovanie zákonným spôsobom (vid' napr. uznesenie najvyššieho súdu z 30. marca 2017, sp. zn. 3Obdo/10/2017). V rozhodovanej veci však uvedené nedostatky súdu prvej inštancie, resp. odvolacieho súdu žalovaný nenamietal. Preto dovoláciu námietku žalovaného týkajúcu sa nesprávnosti zistenia skutkového stavu veci vyhodnotil dovolací súd ako neopodstatnenú.

15. Nad rámec už uvedeného považuje dovolací súd za potrebné poukázať na to, že v sporovom konaní zaťažuje obidve sporové strany (nielen žalobcu) tak bremeno tvrdenia, ako aj jemu zodpovedajúce dôkazné bremeno. Uvedené znamená, že každá zo strán, ktorá v konaní tvrdí nejakú skutočnosť, má povinnosť toto svoje tvrdenie náležitým spôsobom preukázať. Neunesenie dôkazného bremena má za následok stratu sporu, ktorá sa u žalobcu prejavuje zamietnutím žaloby a u žalovaného naopak vyhovením žalobe v uplatnenom rozsahu. Pokiaľ žalobca uplatní na súde svoj nárok a k žalobe pripojí listiny, od ktorých odvodzuje svoj nárok, nepostačuje, ak žalovaný uplatnený nárok spochybní bez toho, aby toto svoje tvrdenie podložil dôkazmi. Nie je povinnosťou žalobcu v konaní vyvrátiť ničím nepodložené tvrdenia žalovaného, naopak tieto tvrdenia je povinný preukázať žalovaný, pričom táto povinnosť je výrazom dôkazného bremena žalovaného ohľadom ním uvádzaných tvrdení a nie je možné ho považovať za prenesenie dôkazného bremena za žalobcu na žalovaného. Ak si v rozhodovanej veci žalobca (resp. právny predchodca žalobcu) uplatnil nárok za vykonané práce, pričom svoj nárok odvodzoval od listinných dôkazov predpokladaných zmluvou o dielo a žalovaný tvrdil, že niektoré z uplatnených prác nevykonal právny predchodca žalobcu ale tretie osoby (väzni), zaťažovalo žalovaného dôkazné bremeno, aby preukázal, ktoré z prác uplatnených žalobcom nevykonal právny predchodca žalobcu, ale boli vykonané väzňami. Pokiaľ žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal, ktoré zo žalobcom uplatnených prác vykonali väzni, je správny záver, že žalovaný neunesol ohľadne svojho tvrdenia dôkazné bremeno.

16. K námietke dovolateľa, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo aj neúmernými priet'ahmi v konaní, dovolací súd uvádza, že nie každé stranou sporu tvrdené porušenie práva na spravodlivý proces je relevantné pre založenie prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. Prípustnosť dovolania je daná len v prípade, ak dovolateľom tvrdeným nesprávnym procesným postupom súdu mu bola znemožnená realizácia jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Priet'ahmi v konaní, a to aj v prípade, ak nimi bolo konanie poznačené, súd neznemožňuje strane sporu realizáciu jej patriacich procesných oprávnení. Z tohto dôvodu je uvedená námietka žalovaného pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. irelevantná.

17. K námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšej inštancie dovolací súd uvádza, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko obidve rozhodnutia predstavujú jeden celok (vid' napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 489/2011), dávajú odpovede na všetky relevantné otázky týkajúce sa rozhodovanej veci a nemožno ich považovať za arbitrárne, svojvoľné alebo neudržateľné. Dovolací súd považuje v tejto súvislosti za potrebné uviesť, že z odôvodnení rozsudkov konajúcich súdov je zrejmé, z akých dôvodov vyhodnotili žalobu žalobcu ako opodstatnenú, ako aj dôvod, pre ktorý neuznali obranu žalovaného. Z rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobcom uplatnené stavebné práce boli odsúhlasené zástupcom žalovaného ako objednávateľa. Žalovaným vyžadovaný súpis vykonaných prác nebol v zmluve o dielo dohodnutý, preto nebolo povinnosťou žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu) tento súpis predkladať. Rovnako odôvodnenia rozsudkov konajúcich súdov dávajú jednoznačnú odpoveď na námietku žalovaného

týkajúcu sa vykonania niektorých zo žalobcom uplatnených prác väzňami, keď súd prvej inštancie ako aj odvolací súd zhodne poukázali na to, že žalovaný nepreukázal, ktoré z prác uplatnených žalobcom mali vykonať väzni, ktorých práce boli vyúčtované na základe samostatnej faktúry. Ak žalovaný tvrdí, že v konaní nemal možnosť brániť uvedeným záverom, dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v konaní pred odvolacím súdom bol žalovaný kvalifikovane zastúpený advokátom, ako aj na skutočnosť, že žalovaný mal vytvorenú možnosť v rámci konania pred súdom prvej inštancie navrhovať a predkladať dôkazy, ktorými by preukázal opodstatnenosť svojich tvrdení (viď bod 15 vyššie). Nevyužitie tohto procesného oprávnenia žalovaným nie je možné stotožňovať s nesprávnym procesným postupom súdu, ktorým by mu mal znemožniť realizáciu jemu patriacich procesných práv v takej miere, že malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti uvedenej s ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. Preto najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.